

WILMS TÜMÖRÜ

Dr. Özden VURAL (*), Dr. Alaaddin DİLSİZ (**), Dr. Salim GÜNGÖR (***) , Dr. Dilek BİTİK (****), Dr. Hilal KORAL (****)

ÖZET: Wilms tümörü çocuklarda üriner sistemin en sık görülen malign tümördür. Genellikle blastermal, epitelyal ve stromal komponentlerden oluşan solid kapsüllü bir kitledir. Bu çalışmada, tek taraflı Wilms tümörü olan 8 hastanın klinik ve histopatolojik bulguları gözden geçirildi. Önemli prognostik faktörler araştırıldı.

ANAHTAR KELİMELER: Wilms tümörü, böbrek.

SUMMARY: Wilm's tumor is the most common malignancy of the urinary tract in children. It is usually a solitary encapsulated mass composed of blastemal, stromal and epithelial components. In this study, the clinical and histopathological findings of 8 patient had unilateral Wilms tumor are reviewed. Important prognostic factors are researched.

KEY WORDS: Wilm's tumor, kidney.

GİRİŞ

Wilms tümörü, çocuklarda ürogenital sistemin en sık rastlanan malign tümörü olup, bütün çocukluk çağının malignitelerinin yaklaşık % 8'ini oluşturur (1,2). Olguların % 90'ı 10 yaş altındaki çocuklarda görülür. Erken genelikte ve erişkin dönemde sporadik olgular bildirilmiştir. Hayatın 3. yılında en sık rastlanır (1,2,3,4).

Wilms tümörünün klasik yerleşim yeri böbreklerdir. % 5-10 olguda böbrekler bilateral tutulum gösterir (5,6). Retropitoneal bölgede, sakrokoksigeal bölgede, inguinal kanalda, testiste ve mediastinumda yerleşen olgular bildirilmiştir (5,7,8,9).

Wilms tümörünün biyolojik davranışları ile histopatolojik patterni arasında ilişki olduğu bildirilmiştir (6). Bu çalışmada 8 Wilms tümörü olgusunun mikroskopik preparatları yeniden gözden geçirilerek, histolojik tip ile прогноз arasındaki ilişkileri incelemeyi amaçladık.

GEREÇ VE YÖNTEM

Bu yazında, 1987-1993 yılları arasında, hastanemizin patoloji laboratuvarında incelenerek Wilms tümörü tanısı verilmiş 8 olgu, tanı koymulan yaş, cinsiyet, klinik bulgu ve yakınmalar, klinik evre, makroskopik ve histopatolojik bulgular ve tedavi şekli gözönüne alınarak, bu parametrelerin прогнозa etkisi tartışıldı.

BULGULAR

Sekiz hastadan oluşan bu seride, hastaların yaşları 2 ay ile 21 yıl arasında değişmekteydi. 21 yaşındaki hasta dikkate alınmadan, ortalama yaş 2.9'du. Tanı sırasında bir hasta 1 yaş altında, 2 hasta 1 ile 2 yaş arasında, 3 hasta 2 ile 3 yaş arasında ve bir hasta 10 yaşında idi. Sekiz hastanın 5'i erkek, 3'ü bayan olup, hepsi ilk klinik belirti başında kitle idi.

Buna ek olarak hastaların 5'inde makroskopik hematüri, 4'ünde anemi, 4'ünde ateş, 2'sinde ağrı ve 2'sinde kilo kaybı vardı. Hiçbirinde genitoüriner anomalisi veya eşlik eden hastalık yoktu.

Makroskopik olarak tümörler yumuşak ve solid olup, 5'inde kanama, 3'ünde nekroz alanları bulunuyordu. 3 tümör

kistik boşluklar içermekteydi. En küçük tümör 8x6x5 cm, en büyük tümör 22x22x20 cm boyutlarındaydı.

Mikroskopik incelemede bütün tümörlerin blastematöz alanlar ve bağ dokusu stromadanoluştugu, bir olguda stroma düz kas alanları bulunduğu görüldü. 5 olguda tubuler ve glomeruler diferansiyasyon, üç olguda tubuler diferansiyasyon izlendi (Resim 1-2). Bütün olgularda değişik oranlarda kanama ve nekroz alanları dikkati çekmekteydi.

Hastaların biri evre III, diğerleri II olarak değerlendirildi. Bütün hastalara nefrektomi uygulandı. Evre III'eki hastaya ek olarak sürranelektomi ve mezenter lenfadenektomi yapıldı. Bu olguda tümör operasyon sırasında rüptüre oldu. 7 aylık hasta operasyondan bir hafta sonra eksitus oldu. Evre III'eki hastaya operasyon dışında tedavi uygulanmadı. 8 aydır yaşıyor. Bir hasta ile operasyondan sonra ilişki kurulamadı. Diğer 5 hasta operasyona ek olarak radyoterapi ve kemoterapi aldı. Bunlardan birinde operasyondan 4 ay sonra kemoterapi görüren lokal nüks oldu. İkinci operasyondan 4 ay sonra öldü. Diğer 4 hasta hastalık belirtisi göstermeden 2 ile 5 yıldır hayattadır. Olguların yaşları, klinik bulguları, makroskopik ve histopatolojik bulguları, evre, tedavi ve sağkalımları Tablo 1'de gösterildi (Tablo 1).

TARTIŞMA

Wilms tümörünün en sık rastlanan klinik bulgusu asemptomatik abdominal kitledir (1,3,5). Bizim hastalarımızın hepsinde abdominal kitle ilk bulgudur. Ateş, ağrı, makroskopik hematüri anemi ve kilo kaybı sık rastlanan diğer bulgulardır (1,3,5). Bizim hastalarımızın 4'ünde ateş, 2'sinde ağrı, 5'inde makroskopik hematüri, 4'ünde anemi, 2'sinde kilo kaybı tespit edilmiştir.

Farklı bir şikayetle hekime başvurup, rutin incelemeler sırasında makroskopik hematüri saptanan çocuklarda, böbreklerin ultrason ve intravenöz pyelografi ile incelenmesi, Wilms tümörünün erken dönemde tanınmasını sağlayacaktır. Bizim hastalarımızın tümünde tümör, palpe edilebilen kitle oluşturduktan sonra tanınmıştır.

2 yaş altındaki Wilms tümörlü hastalarda metastaz bulunma olasılığı azdır (5). Bizim hastalarımızın 5'i tanı koymadıkta 2 yaş ve altında idiler. Hiçbirinde metastaz yoktu.

Hastalığın klinik evrelendirilmesinde National Wilms tumor Study Group (NWTSG) tarafından oluşturulan sistemler kullanılmaktadır (10,11). Biz de NWTSG tarafından önerilen evrelendirmeyi kullandık. Buna göre 7 hasta evre II ve 1 hasta evre III olarak değerlendirildi.

Klinik evre hastalığın tedavisinde önem taşır. Ancak tek başına прогнозu tayinde yeterli olmayıp histopatolojik yapıının прогнозu etkilediği vurgulanmaktadır (2,3,5,11).

* S.Ü. Tip Fakültesi ABD Yrd. Doç. Dr.

** S.Ü. Tip Fakültesi Çocuk Cerrahisi ABD Yrd. Doç. Dr.

*** S.Ü. Tip Fakültesi Patoloji ABD Doç. Dr.

**** S.Ü. Tip Fakültesi Patoloji ABD Araç. Gör.

TABLO 1: 8 WILMS TÜMÖRÜ OLGUSUNDA, YAŞ, CİNSİYET, KLINİK BULGU, MAKROSKOPİK-MİKROSKOPİK BULGU, EVRE, OPERASYON ŞEKLİ, TEDAVİ VE SAĞKALIM ÖZELLİKLERİ

Olgı sayısı	Yaş cinsiyet	Klinik bulgu	Makroskopik bulgu	Mikroskopik bulgu	Evre	Operasyon	Radyoterapi	Kemoterapi	Sağ kalım
1	7 ay K	Karında kitle ateş, Anemi mik. hematüri	9x9x7 yumuşak, solid, kanamalı	Blastematöz alanlar tubuler ve glomerüler diferansiyasyon stromada düz kas ve yağ dokusu alanları	II	Nefrektomi paraaortik lenfadenektomi	-	-	Bir hafta sonra exitus
2	18 ay E	Karında kitle anemi Mik. hematüri	8x6x5 yumuşak, solid, kanamalı	Blastematöz alanlar tubuler ve glomerüler diferansiyasyon, bağ dokusu stroma	II	Nefrektomi	-	-	İlişki kurulamadı
3	18 ay K	Karında kitle ateş mik. hematüri	10x9x7 yumuşak, solid-kistik	blastematöz alanlar tubuler diferansiyasyon, bağ dokusu stroma	II	Nefrektomi	+	+	Yaşıyor 5 yıl
4	2 E	Karında kitle, Mik. hematüri	9x8x7 yumuşak, solid, kanamalı	Blastematöz alanlar tubuler diferansiyasyon, kanama alanları, bağ dokusu stroma, nekroz	II	Nefrektomi	+	+	4 ay sonra lokal nüks exitus
5	2 E	Karında kitle, ateş, anemi	12x10x7 yumuşak, solid, nekrozu	Blastematöz alanlar tubuler ve glomerüler diferansiyon, bağ dokusu stroma, nekroz	II	Nefrektomi	+	+	Yaşıyor 2 yıl
6	3 E	Karında kitle, Ağrı, kilo kaybı Mik. hematüri	10x7x7 yumuşak, solid, kanamalı	Blastematöz alanlar tubuler diferansiyasyon, kanama alanları, bağ dokusu stroma	II	Nefrektomi	+	+	Yaşıyor 4 yıl
7	10 E	Karında kitle, ateş, anemi	22x22x20 yumuşak solid-kistik kanamalı	Blastematöz alanlar tubuler ve glomerüler diferansiyasyon, nekroz, bağ dokusu stroma	III	Nefrektomi, sürrenalektomi, Mezenter lenfadenektomi (kitle operasyon sırasında rüptüre oldu)	-	-	Yaşıyor 8 ay
8	21 K	Karında kitle, Ağrı kilo kaybı	20x16x12 yumuşak solid, kistik nekrozu	Blastematöz alanlar tubuler ve glomerüler diferansiyasyon, nekroz, kanama alanları, bağ dokusu stroma	II	Nefrektomi	+	+	Yaşıyor 2 yıl

Wilms tümöründe mikroskopik olarak üç komponent bulunur. Bunlar blastemal, epitelyal ve stromal komponentlerdir. Tümörde genellikle her üç komponentin değişik oranlarında birlikte bulunduğu görülür. İki komponentten oluşan veya tek bir komponentin baskın olduğu tümörlerde bulunur (3,5). Prognozu iyi yönde etkileyen ve kötü yönde etkileyen histopatolojik yapılar belirlenmiştir. Blastematöz komponentin baskın olduğu, tubuler ve glomerüler diferansiyasyonun bulunduğu olgularda прогнозun iyi olduğu bildirilirken, fokal ya da diffüz anaplazi, berrak hücreli sarkom alanları içeren tümörlerin прогнозunun kötü olduğu bildirilmektedir (2,3,5,11).

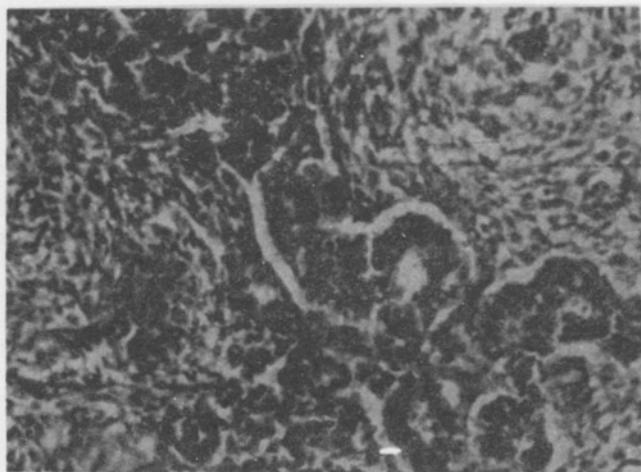
Prognozu kötü yönde etkileyen histopatolojik yapı bulunduran Wilms tümörleri % 12 oranında görülmektedir (2,3,10). Berrak hücreli sarkom içeren Wilms tümörlerinin прогнозunda, doxorubicin kullanımı ile iyileşme sağlanmıştır (10). Anaplazi прогнозu kötü yönde etkilemekle birlikte, fokal anaplazinin diffüz anaplaziye göre daha iyi seyirli olduğu görülmüşdür (10).

Histopatolojik прогнозu iyi yönde etkileyen evre I ve II'deki olgularda operasyondan sonra kemoterapi uygulan-

masıyla 2 yıllık sağkalım % 90'dır. Evre III'te operasyon ve kemoterapiye radyoterapi de eklenirse 2 yıllık sağ kalım % 76 olarak bildirilmiştir (11). Prognozu kötü yönde etkileyen histopatolojik yapıdaki Wilms tümörü olgularında sonuç iyi değildir (10).

Son zamanlarda yapılan bir çalışmada, Delahunt ve arkadaşı 177 Wilms tümörü olgusunun prognostik analizini yapmışlar ve hastanın yaşının, tümörün klinik evresinin, yapılan tedavinin sağkalımdan bağımsız olduğunu, прогнозu belirleyen en önemli parametrenin histopatolojik yapı olduğunu belirtmişlerdir (12).

Bu serideki hastaların tümünde histopatolojik bulgular прогнозu iyi yönde etkileyen tiptedir. 7 hasta evre II, 1 hasta evre III'tedir. 7 aylık olan hasta operasyondan bir hafta sonra ölmüştür. Evre III'teki hasta operasyondan sonra radyoterapi ve kemoterapi almamıştır. Hastalarдан biri ile operasyondan sonra ilişki kurulamamıştır. Diğer 5 hasta, histopatolojik yapı, evre ve tedavi açısından benzer özellikler taşımaktadır. Bunların 4'ü 3 ile 5 yıldır hastalık bulgusu olmaksızın hayattadır. Bir hastada ise operasyondan 4 ay sonra kemoterapi yapıldıken lokal nüks olmuştur. Bu hasta-

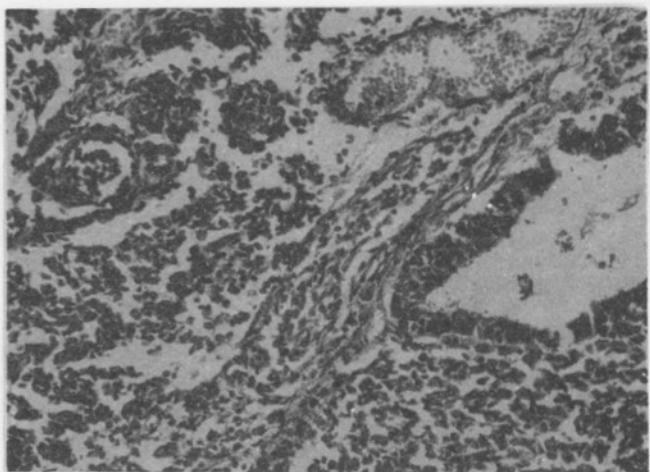


Resim 1: Wilms tümöründe blastematöz alan içerisinde tubuler diferansiyasyon (HEx175).

nin ikinci operasyondan sonra alınarak incelenen tümör dokusunda прогноз kötüleştiirecek herhangi bir histopatolojik bulguya rastlanmamıştır. İlk operasyon materyalinde iyi örnekleme yapılamamış olabileceği, belki de fokal bir anaplastazi odağının atlannmış olabileceğü üzerinde durulmuştur. Diğer yandan evre III' te olmasına ve operasyon dışında başka tedavi almamasına karşın bir olgu 8 aydır hayattadır. Bu da histopatolojik bulguların önemini vurgulamaktadır.

KAYNAKLAR

1. Aaberg RA, Koyle MA, Anand SK. Tumors of the kidney. In: disease of the newborn. Taeusch HW, Bullard RA, Avery ME. Eds. Philadelphia WB Saunders Comp 1991; 869-72.
2. Woodard JR. Wilms Tumor. In: Urologic surgery. Gleen JF. Ed. New York JB Lippincott Comp 1983; 105-21.
3. Bennington JL, Beckwith JB. Tumors of the kidney, renal pelvis and ure-



Resim 2: Wilms tümöründe tubuler ve glomeruler diferansiyasyon (HEx110).

4. Nakayama DK, Ortega W, D'Angio GJ, O'Neill JA. Nonopacified kidney with Wilms' tumor J Ped Surg 1988; 23: 152-5.
5. Rosai J. Ackerman's surgical pathology. St Louise; CV Mosby Comp 1989; 860-4.
6. Baskin LS, Massad CA, Cohen BM, Abilen AR, Kogan BA. Contralateral intralobar nephrogenic rests: Possible confusion with bilateral Wilms tumor. J Urol 1991; 146: 1591-3.
7. Strand WR, Chou P, Pero JE, Kaplan WE. Extrarenal Wilms tumor occurring in the inguinal canal. J Urol 1990; 143: 783-5.
8. Hara T, Fujime M, Kawabe K, Ueno A, Koiso K, Nujima T. Adult Wilms tumor and bilateral germ cell tumors of testes: A case report. J Urol 1982; 128: 1296-8.
9. Adam YG, Rosen A, Oland J, Wallach N, Reif R. Extrarenal Wilms tumor. J Surg Oncol 1983; 22: 56-8.
10. Mesrobian HGJ. Wilms tumor: Past, present, future. J Urol 1988; 40: 231-8.
11. King RD. Renal neoplasms. In: Pediatric surgery. Ashcraft KW, Holder TM. Eds. WB Saunders Comp Philadelphia 1993; 788-9.
12. Delahunt B, Bethwaite PB, Nacey JN, Lewis ME, Fraser J. Wilms tumour in New Zealand 1960-1986. Br J Urol 1992 Dec; 70 (6): 663-8.